

จากการที่กรมควบคุมมลพิษได้ดำเนินการรับแจ้งเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษผ่านช่องทางต่างๆ และได้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง หรือประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหามลพิษที่เกิดขึ้นนั้น พบว่าระบบฐานข้อมูลที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลการดำเนินการเรื่องร้องเรียนไม่สามารถบันทึกข้อมูลเพื่อระบุประเภทแหล่งกำเนิดมลพิษได้ จึงเป็นที่มาของการศึกษาในครั้งนี้ที่ต้องการพัฒนาระบบการบันทึกข้อมูลเรื่องร้องเรียนเพื่อระบุแหล่งกำเนิดมลพิษ โดยคำนึงถึงกฎหมายที่ใช้เพื่อบังคับแหล่งกำเนิดมลพิษจำนวน 2 ฉบับ รวมถึงแหล่งกำเนิดมลพิษอื่นๆที่ไม่เข้าข่ายกฎหมายดังกล่าว แต่มีการร้องเรียนผ่านกรมควบคุมมลพิษอยู่บ่อยครั้งด้วย จากการศึกษาข้อมูลการรับแจ้งเรื่องร้องเรียนในปี 2547-2549 ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 862 852 และ 756 เรื่องตามลำดับ พบว่ากิจการที่ถูกร้องเรียนและจัดอยู่ในกลุ่มแหล่งกำเนิดมลพิษตาม พรบ.ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 มีจำนวน 383 407 และ 287 เรื่องตามลำดับ โดยโรงงานอุตสาหกรรมเป็นกิจการที่ถูกร้องเรียนสูงสุด ส่วนกิจการที่ถูกร้องเรียนและจัดอยู่ในกลุ่มแหล่งกำเนิดมลพิษตาม พรบ.สาธารณสุข พ.ศ. 2535 มีจำนวน 294 268 และ 302 เรื่องตามลำดับ โดยกิจการที่ถูกร้องเรียนสูงสุดคือกิจการเกี่ยวกับยานยนต์ เครื่องจักร หรือเครื่องกล สำหรับกิจการที่ถูกร้องเรียนซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มแหล่งกำเนิดมลพิษอื่นๆ มีจำนวน 185 177 และ 167 เรื่องตามลำดับ โดยมีสถานที่กองเก็บทิ้ง และกำจัดขยะมูลฝอยเป็นกิจการที่ถูกร้องเรียนสูงสุด เมื่อพิจารณาถึงระยะเวลาการดำเนินการแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือสำนักงานเขตพื้นที่ให้รับทราบเรื่อง แจ้งสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดให้รับทราบเรื่อง และกรมควบคุมมลพิษดำเนินการเอง ที่ได้กำหนดระยะเวลาให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการภายใน 7 45 และ 45 วันทำการตามลำดับ จากข้อมูลปี 2547-2549 พบว่าส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่ใช้ระยะเวลาดำเนินการในแต่ละประเภทภายใน 4 24 และ 24 วันทำการตามลำดับ ผู้ศึกษาจึงได้นำเสนอให้ปรับลดระยะเวลาการดำเนินการเป็น 4 30 และ 24 วันทำการตามลำดับ เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหามลพิษให้กับประชาชนได้รวดเร็วยิ่งขึ้น เมื่อวิเคราะห์ถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดการร้องเรียนกิจการประเภทโรงงานอุตสาหกรรมในปี 2547 พบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 45 เกิดจากระบบบำบัดมลพิษของสถานประกอบการไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ซึ่งพื้นที่ที่ถูกร้องเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 37 อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ผู้ศึกษายังได้นำเสนอหมายเลขรหัสเพื่อทำการบันทึกข้อมูลเรื่องร้องเรียนในระบบฐานข้อมูล และนำเสนอแบบฟอร์มการบันทึกสาเหตุที่ทำให้เกิดการร้องเรียนเพื่อให้สะดวกต่อการบันทึกและการนำไปใช้งานต่อไป

As the Pollution Control Department had operated in response to public complaints on pollution received via various channels and inspected all facts or cooperated with relative authorities to solve the occurred pollution problems, it was found that the operation database system used for the complaint supervision could not input the data to identify the pollution sources. Consequently, it was the purpose of this study to develop a new complaint information system which was able to record the pollution emission sources as classified in two regulations imposing on the pollution emission sources as well as those not covered by both laws but often have been complained to the Pollution Control Department. From the complaint data during 2004 to 2006 which were accounted for 862, 852, and 756 cases, respectively, 383, 407, and 287 cases sequentially were related to the businesses identified as the pollution sources according to the Enhancement and Conservation of National Environment Quality Act, B.E. 2535, of which the industrial business were complained as the most. However, when considering on the Public Health Act, B.E. 2535, the number of complaints from the businesses which have been classified as the pollution sources by this law became 294, 268 and 302 cases, respectively, and the most complained group was the motor, machinery and mechanic related business. The number of complaint cases which derived from the businesses aside from those classified in these two Acts was 185, 177 and 167 cases, respectively, in which the collection, transfer and disposal of solid waste business received the most complaints. Considering on the time required to handle the complaint by informing related authorities or district office, or informing the provincial natural resource and environment office, or responding by the Control Department itself which were set to be 7, 45 and 45 days, respectively, the 2004-2006 data revealed that it took 4, 24 and 24 working days, respectively, on average to process. As a result, it was proposed to reduce the specified response periods to 4, 30 and 24 working days, respectively in order to be able to respond to the problems more rapidly. Further analysis on the complaints made on the industrial sector in 2004 revealed that 45 percent derived from the insufficiency of the existing pollution treatment systems and most of them (37 percent) were in Bangkok area. In addition, this study also proposed the codes for recording complaint data into database as well as a new form to include the cause of complaint for more convenient on future record filling and processing.